

«Ο χρόνος πάλι» είναι ο τίτλος του νέου βιβλίου της ζωής Τριανταφύλλου που θα κυκλοφορήσει στα τέλη του μήνα, από τις εκδόσεις «Πατάκη», στο πλαίσιο της σειράς «Σύγχρονα ελληνικά λογοτεχνία - Η κούρνα του συγγραφέα».

ΣΩΤΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Διάβασμα, ταξίδια, μουσική και γράψιμο. Αυτό το τετράπτυχο αποτελεί το δακτυλικό αποτύπωμα της ζωής της. Στο καινούργιο της βιβλίο, όπως και στη συνέντευξη που ακολουθεί, η συγγραφέας αυτοβιογραφείται με ψυχραιμία.

Εκ βαθέων

Από τη
ΔΗΜΗΤΡΑ ΡΟΥΜΠΟΥΛΑ

Photo:
ΚΩΣΤΑΣ ΑΜΟΙΡΙΔΗΣ

M

ΕΤΑ ΑΠΟ

19 βιβλία, ήρθε η στιγμή να γράψετε για εσάς. Πόσο εύκολο είναι να ανοίγει κανείς το βιβλίο της ζωής του χωρίς ωραιοποιήσεις;

Τα 19 βιβλία ακούγονται πολλά, ανάμεσα τους όμως συγκαταλέγονται σύντομα δοκίμια για τον κινηματογράφο, ένα underground βιβλιαράκι με ιστορίες σαν επιτύμβια... Ετσι κι αλλιώς, επειδή αν ζήσω όσο θέλω να ζήσω τότε βρίσκομαι στη μέση της ζωής μου, ανοίγω, όπως λέτε, το βιβλίο αυτής της ζωής χωρίς ωραιοποιήσεις. Καθόλου. Αντιθέτως, αφηγούμαι – με τον τρόπο που ταιριάζει στον χαρακτήρα μου, δηλαδή κάπως ψυχραιμία- τι επακολούθησε έπειτα από μια ευτυχημένη παιδική ηλικία σε μια οικογένεια από την οποία, φαινομενικά, δεν έλειπε τίποτα. Στην αρχή, ο τίτλος ήταν «Χρονικά της αποτυχίας». Οπότε καταλαβαίνετε... Τίποτα δεν υπήρξε εύκολο για μένα. Εργάζομαι από 18 χρονών, έχω περάσει πολλά, δεν τίθεται

ζήτημα να τα ωραιοποιήσω...

Αυτό που κυρίως μένει στον αναγνώστη, διαβάζοντας το «Ο χρόνος πάλι», είναι η ατομική τάση σας: «Δεν θα γίνω μέλος κανενός είδους, δεν θα ανήκω πουθενά, ούτε σε οικογένεια, ούτε...». Ισχυρός και ανεξάρτητος χαρακτήρας ή «σαν ορφανό στη θύελλα», όπως σας αποκαλεί ένας φίλος σας;

Ε, ναι, το λέω συχνά: έχετε μπροστά σας τον Ολίβερ Τουίστ... Έχω μεγάλη αγάπη για τους ανθρώπους –κάπως «χριστιανική» παρότι είμαι τελείως άθρησκη και άθεη- και συγχρόνως διέπομαι από ισχυρό ατομισμό που ίσως με κάνει αντιπαθητική. Απορρίπτω τους θεσμούς που μεταμορφώνουν τον άνθρωπο σε μέλος ενός κοπαδιού.

Πώς είναι να ζεις σε ασυμφωνία με τους άλλους;

Καλή ερώτηση. Πώς είναι άραγε...

Νιώθω σε συμφωνία με τον εαυτό μου, αισθάνομαι ότι, παρά τα ελαττώματά μου, τις ελλείψεις, τα κουσούρια, έχω ένα είδος συνέπειας. Οχι ένα, πολλά είδη... Αυτό μου εξασφαλίζει εσωτερική αρμονία και ανεξάντλητες δυνάμεις για να αντιμετωπίζω την εξωτερική εχθρότητα και τις πιέσεις.

Ταξίδια, διάβασμα, μουσική και γράψιμο, φαίνεται να είναι το τετράπτυχο

της ζωής σας. Νιώθετε ότι θα σας εκφράζει για πάντα; Κάνετε σχέδια για το μέλλον;

Είμαι 52 ετών, κάπως μεγάλη δηλαδή! Και η ζωή όλων μας είναι αβέβαιη. Οσο περνάει ο καιρός γίνεται πιθανώς όλο και πιο εύθραυστη. Ετσι, δεν κάνω μακροπρόθεσμα σχέδια. Λέω μόνο: «Αν είμαι καλά θα γράψω αυτό. Αν είμαι καλά θα πάω στο Τόκιο. Αν είμαι καλά θα δω τη συναυλία των ZZ Top».

Τι σημαίνουν για σας τα ταξίδια;

Μιλώ γι' αυτά σε τούτο το αυτοβιογραφικό βιβλίο χωρίς ωραιοποιήσεις, όπως λέτε. Στα ταξίδια ταλαιπωρούμαι (παθαίνω μέχρι και τροπικές αρρώστιες!), αλλά ανακαλύπτω τον εαυτό μου ξανά και ξανά. Τον βάζω σε παράξενες καταστάσεις, τον δοκιμάζω. Δεν είμαι τουρίστας, είμαι ταξιδιώτης.

«Αν μπορούσα να διαβάξω συνεχώς δεν θα είχα άλλη ανθρώπινη ανάγκη», λέτε. Η βιβλιοφαγία και η φιλομάθεια σας ώθησαν στη συγγραφή; Αν δεν ήσασταν βιβλιοφάγος πάλι θα καταλήγατε στο γράψιμο;

Πού να ξέρω τι θα γινόταν «αν». Αν δεν αγαπούσα τη λογοτεχνία, μάλλον θα γινόμουν φυσικός ή χημικός. Ή ωκεανολόγος, όπως έλεγα όταν ήμουν έφηβη, διότι μου άρεσαν οι περιπέτειες. ➔

ΣΩΤΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ**A**

ΛΙΑ ΔΕΝ μπορείτε να με ξεχωρίσετε από τη φιλομάθεια: θέλω να πω ότι, χωρίς αυτή την ιδιότητα, θα ήμουν ένας διαφορετικός άνθρωπος, δεν θα ήμουν εγώ.

Όταν παραδίνετε ένα βιβλίο σας στον εκδότη, αισθάνεστε ότι παίρνετε ένα ρίσκο; Όταν παραδίνω ένα βιβλίο στον εκδότη πιστεύω ότι έχω κάνει ένα ακόμη λάθος. Εξάλλου, δεν το παραδίνω ακριβώς: το δίνω, το παίρνω πίσω, το αλλάζω, το ξαναδίνω, ώσπου ο εκδότης βάζει τις φωνές και μου το τραβάει από τα χέρια. Επειτα τρέχω στο τυπογραφείο γιατί θυμήθηκα ότι πρέπει να κάνω μια ακόμη αλλαγή... Η δεύτερη έκδοση έχει πολλές διαφορές από την πρώτη. Μιλάμε για κατάσταση κλαυσιγέλου.

Λίγες μέρες μετά τις εκλογές, πώς ένας συγγραφέας, ένας διανοούμενος, βιώνει αυτή την πολιτική διαδικασία;

Είμαι άνθρωπος συμφιλιωτικός και γενικά αισιόδοξος. Παρά τις πολιτικές και κοινωνικές μου ιδέες, που μοιάζουν μάλλον μειοψηφικές, δεν πιστεύω στο «όλα ή τίποτα», δεν με χαρακτηρίζει ούτε ο μηδενισμός, ούτε η αντίληψη ότι αξίζω περισσότερα απ' όσα μου παρέχονται. Η πολιτική και οι πολιτικοί είναι ο καθρέφτης μας. Χάρηκα με το αποτέλεσμα των εκλογών, πιστεύω ότι τα πράγματα θα πάνε λίγο καλύτερα.

«Μεγαλώσατε μέσα στην κομμουνιστική αριστερά», γράφετε, διατυπώνοντας το πόσο σας καταπίεσε αυτό και δηλώνοντας πως εσείς είσθε «νέα αριστερή».

Ποια είναι τα χαρακτηριστικά του «νέου αριστερού» σήμερα;

Έχω βαθύ αντικομμουνισμό από πολύ νέα, πράγμα που με έφερε σε σύγκρουση με το περιβάλλον στην οικογένεια, στο πανεπιστήμιο... Ο αριστερός πολίτης δεν έχει καμιά σχέση με τα πολιτικά και θρησκευτικά δόγματα: πιστεύει σε μια διευρυσμένη δημοκρατία, στην ατομική ελευθερία, στην πρόοδο, στην

τεχνολογία, στα καινούργια ήθη, στην ειρήνη, στη μόρφωση. Για να απαντήσω χρειάζομαι πολλές σελίδες... Ο αριστερός δημοκράτης αντιστέκεται στις υπεραπλουστεύσεις περί «ταξικής πάλης» και στην πλαστογραφία της ιστορίας.

Ποια μορφή έχει η αντίσταση στις μέρες μας;

Η αντίστασή μας είναι η αναζήτηση της δικαιοσύνης και της ομορφιάς. Δεν μπορώ να φανταστώ «αντίσταση» με καταστροφικότητα, ασχήμια και μίσος. Όσοι διέπονται από μίσος δεν «αντιστέκονται»: αντιθέτως, έχουν παραδοθεί σε μια κοινωνία χωρίς έλεος. Έχουν γίνει «αι άθλιοι» του σήμερα.

Έχουν ειπωθεί πολλά για τη «δικτατορία της ομορφιάς» που καταδυναστεύει τις γυναίκες; Έχετε νιώσει ανάλογα;

Μπα... Καμιά φορά πάντως, όταν με βλέπω σε φωτογραφίες, σε εφημερίδες και

περιοδικά, με πιάνει απελπισία! Πάντως, η δικτατορία που αναφέρετε είναι ανελέητη για όσους έχουν στηρίξει το οικοδόμημα της ζωής τους στην εξωτερική τους εμφάνιση. Εννοείται ότι δεν ανήκω σ' αυτή την κατηγορία. Ο χρόνος είναι με το μέρος μου κι εγώ με το δικό του. Ο χρόνος σε βλάπτει μόνο αν είσαι τυρί...

Τι σας καταπιέζει περισσότερο και τι είναι αυτό με το οποίο χαιρέστε πιο πολύ Το ελληνικό περιβάλλον με «καταπιέζει» σκυλάδικα, trash TV, επαρχιωτισμός, φθόνος... Στην Ελλάδα δεν αφήνουμε κανέναν να προκόψει, τον υπονομεύουμε. Όλα γελιοποιούνται. Η έλλειψη σοβαρότητας με καταπιέζει, αν και δεν είμαι σίγουρη ότι θα χρησιμοποιούσα αυτή τη λέξη. Χαίρομαι με όλα τα υπόλοιπα: όταν ξυπνάω κάθε πρωί και μια ακόμα λαμπρή μέρα ξεκινάει. Μυρίζω τον καφέ και κοιτάζω τον κήπο μου. ☺